

PUBLICATIE

E N

ORDONNANTIE,

tot redres der Goudspecien
en Goudgewigten.

E Staaten Ge-

neraal der vereenigde Ne-
derlanden; Allen den geenen
die deesen sullen sien of ho-
ren leesen / salut; Doen te
weeten: Alfo tot Onse ken-
niffe gekoomen is / dat niet-
tegenstaande Onse laatste
Placaat op den 31 Maart
des voorgeleden jaars 1749
tegens het ligte Goud en
in specie de Nederlandsche

goude Ducaten geëmanereert / alsnog seer vele ligte Duca-
ten en andere goude Specien in de Republiec worden ge-
bonden / en getragt wordt die te doen circuleren / waar
door onredelijke disputen / mistrouwen en confusen van
dag tot dag koomen te ontstaan in alle dagelijche betaa-
lingen en handelingen tot groot nadeel van de Negotie en
merkelyke schaade en verlies van de Commercieerende en
alle andere particuliere Ingezeeten en van den Staat.

Dat ook een genoegsaame algemeene onkunde wordt be-
speurd van het regte gewigt / dat de Nederlandsche goude
Ducaten hebben moet; en dat meede door het gebuyken
soo van vreemde als inlandsche niet geëxamineerde ongepakte
Goudgewigten die merkelyk defect zyn / veelerey verwoer-
ring / bedrog en verlies / ja zelfs strekking in de Negotie
zyn veroorzaakt geworden / alles strekkende tot discredit der
Nederlandsche goude Muntspecien en reputatie van den
Staat / het welk alfo niet en behoort langer getolereert te
worden.

SOO IST, dat Wy / met alle bygeur hier tegegens vol-
gende voorsien / om 's Lands Ingezeeten en een tegelyk
soo veel mogelijk door schaade te behoeden / op ingedoomen
advys van de Raaden en Generaalmeesters van de Mun-
ten / na rype deliberatie hebben goedgevonden en verstaan /
vast te stellen en te ordonneren / en alle en een tegelyk be-
kend te maaken by deesen / om voortaan onbedorvenlyk
onderhouden en nageloomen te werden de nabolgende
Poincten.

Eerstelyk / hermits alle goude Specien enkel maar zyn
Peuningen van Negotie / die dagelyk in Cours reysen en
daalen / en dus geen bepaalde prijs hebben kunnen / gelijc
het courant kasgeld alleen heeft / soo statueren Wy dat
bupten en behalden alleen de nieuwe Nederlandsche heele
en halve goude Spiders / dewilke met eenparig goedgevonden
van de Heeren Staaten der respectieve vereenigde Provin-
cien / by Onse Publicatie van den eersten Augusty 1749
tot een vasten onveranderlijken gouden Standpenning /
om in deese Landen altoos eenen bepaalden sekeren Cours
en prijs te houden / zyn goedgevonden / niemand enigerhan-
de andere goude Specien / het sp Nederlandsche Ducaten /
of vreemde Munten in wat betaalinge het ook wesen
mag / groote of kleyne / tegegens sinnen byen wille sal behou-
den te ontfangen nog deselve aan iemand opgeboonden moog-
gen werden.

Dog sal het soo aan Kooplieden en aan een tegelyk sulst
begeerende nogtans by staan / goude Ducaten en andere
goude Specien / als Negotiepenningen in betaalingen te
moogen ontfangen / maar niet anders als wigtig en vol-
gens de prijs en Cours van de Negotie / moedende ander-
sins alle betaalingen geschieden met goude Spiders / of silver
goed courant Nederlandsch kasgeld.

Ten tweeden / dat de Nederlandsche goude Ducaten / vol-
gens Onse Resolutie van de Muntmeesteren Instructie van
den 17 February 1606 by Onse goedgevonden per stult
en gewigte te moeten houden twee engels / agt en een half
aasen dooslaande / de dubbeld na advenant.

Werdende de respectieve Muntmeesteren deeser Landen

mits deesen wel sekerlyk op nieuw gelaft en bebooden /
de goude Ducaten noopt anders te muntten en van haare
Munten af te leeren als op het gewigte van twee en-
gels / agt en een halve aasen dooslaande / en aan de Mun-
ters goedgevonden / de Placaat tot de Ducaten ter Mun-
tinge noch minder te maaken / en deselve ten dien eynde
strik door strik te weegen / om dus eenmaal de soo lang
beklaagde ongelijkgewichtigheid met het daar upt spuntende
strafbaar misbyf van de biguttering weg te neemen en
en af te snypen / op de poene en boeten in der selver In-
structien / en de Placaaten en Resolutien van den Lande
gesteld / en na bebinding nader te stellen / en op Onse
hoogste indignatie / alsoo de gelijkgewichtigheid der Specien
is het fundament en vertronwen van het Muntweesen.

Lasten en bevelen de Raaden en Generaalmeesters van
de Munten / en de respectieve Waardpys van de Munten
deese Onse Ordyne in aller maniere te doen nakoemen en
onderhouden / sonder de minste countervente.

Doen wyders te weeten / dat noopt aan de Munt-
meesteren is gegeven nog gegeven kan werden eenige
remedie op de gewigten der Specien / verber als der selver
Instructie permittiert; dog dat enkel tot fauor en gemak
van de Negotie / en upt consideratie van de afspitting van
het Goud in de handeling by Onse als van ouds is ge-
accordeert geworden een soogenaamde ordinaris remedie op
het Gewigte van den goude Ducaten en alle andere goude
Specien van twee aasen per strik.

Dog thans tot Onse leedweesen en tegegens ons oogmerk
meede maar al te veel beboonden sijn / dat onse toegevend-
heid van het in den Cours laaten blyben van den Ducaten
daar boven tot nog vier aasen / onder hoeying nogtans in
Onse gemelde Placaat van den 31 Maart 1749 daar op ge-
feld / nog dagelijks groote confusie / twist en bedrog komt te
veroorzaaken door de byle haestige der Menschen / tot
schaade der Ingezeeten en van vele eenboudige en onkun-
dige Widen / waar tegegens door een groote menigte vooz-
naamde Kooplieden en andere / klagen sijn ingezagt en redres
verocht is gekomen.

SOO IST, dat Wy tot voozkominge en wegneem-
ing van een geheel verbaal in den Goudhandel / de toelating
van de voorszeyde vier aasen op den Cours der goude Spe-
cien / mitsdeesen eens door al hezopen / en in soo bezre Onse
voorszeyde laatste Placaat van den 31 Maart 1749 / het
welk anders in deselfs volle kragt en bygeur gehouden moet
worden / altereeren en veranderen om het daar van gemaakte
misbyf weg te neemen en tegegens te gaan / en het Land
soo veel in Onse is te doen supderen van al het ligte Goud.

Ordonneren en verklaaren verhalben by deese van nu
voortaan alle Nederlandsche goude Ducaten en alle goude
Specien sonder onderscheyp die per strik meer als twee volle
aasen te ligt weegen / in het gehele gebied van den Staat
ontweerdeproeplyk door billioen en onganbaar op de verbeur-
te van alle soobantige ligte goude Specien welke na de pu-
blicatie deeses sullen beboonden worden uptgegeven of ont-
fangen te sijn / en daarenbooven het tlenboud van de
waarde van dien ten laste soo van den ontfanger als upt-
geeder pder in het geheel te appliceeren een derde door den
Officier die de calange sal doen / een derde door de Ne-
derduytsche Gereformeerde Diaconie Armen van de Stad
of Plaats daar de calange geschied / en het overige een der-
de door den aanbrynger / al was hy zelfs medeplichtig / on-
der secreteffe naam des begerende.

Ten derde / tot wegneeming en voozkominge van de scha-
de der Ingezeeten en afspittinge van alle disputen ver-
oorzaakt door de defecten / en het groot verlies der Goud-
gewigten / soo verbeiden Wy by deesen wel expresselyk alle
Muntmeesteren / Essayeurs / Wisselaars / Affineurs /
Schepders / Autwilers / Goud- en Silvermee-
den / en alle en een tegelyk sonder onderscheyp te mogen ge-
buyken eenige andere Gewigten of Balancen van Trois-
gewigt gejusteert en gepkt door den Muntmeester generaal
daar toe by Onse gecommittiert en gesteld. Lasten en be-
velen dat van nu voortaan alle de blokjes in de Goud-
kasjes door den Ducaten sullen moeten worden geëxami-
neert door den Muntmeester generaal Jacob l'Admiral junior
te Amsterdam residentende / die daar toe met behoeyliche
Commissie is voorsien en deselve juist gemaakt / pder Blokje
op twee engels / agt en een half aasen / de dubbeld na
advenant alles ruyt.

Dat wyders alle de blokjes der andere Specien in de
Goudkasjes sijn / insgelijks op deselfde juste zwaarte
sonder remedie moeten werden gebuyt / konnende van twee
volle aasen sonder iets meer aan het snoertje van de Wa-
lansjes vastgeheyt en de Specien alsoo gewoogen werden
tegegens het Blokgewigt.

Auterdieeren en verbeiden wel expresselyk den inboer en
het gebuyt van alle vreemde Goudgewigten / welke hier te
Landen op den voorszeyde voet niet sullen wesen geëra-
mineert / gejusteert en door den Muntmeester generaal gepkt /
op de verbeurte niet alleen van sulke ongequalificeerde
Goudkassen / maar daar en booven op een boete van een
hondert Silvere Ducatons / te betaalen by den geenen die
na de publicatie deeses enige ongepakte Goudgewigten komt
in te byngen of te verkoopen / en sulst door pder Goud-
kasje dat ingevoerd of verkogt sal beboonden worden te
sijn.

Willende en begerende dat alle de Goudgewigten / de-
welke in het gansche gebied van Onsen Staat reeds sijn /
en by vervolg sullen werden gemaakt en verkogt inne-
diaat zullen moeten werden geëxamineert / op de hier bo-
onden voorszeyden voet gejusteert / en benevens des M-
meesters eigen Merk met het Generalkants Leentwje met
de Bylen gepkt / door den voornoemde Muntmeester generaal
van de Wille te Amsterdam residentende / ten eynde alle

Goudgewigten in Onse gebied op eenen vasten eenpari-
gen voet en justesse tot versekertheid der Ingezeeten en
allen handelpenningen Personen gebuyt en gehouden kom-
men te werden sonder dat eenige als voorszeyde is niet
gepakte Goudgewigten sullen moogen werden gebuyt op
de verbeurte meede van die Gewigten / en de boete van een
hondert silvere Ducatons / ten lasten van den Maaker /
Verkooper en Gebuyter / elk in solidum door pder ongepakte
Goudgewigt / het welk na herloop van drie maanden in
de Provincie van Holland en Westfriesland / en van ses
maanden in eenige der andere Provincien na de publicatie
deeses / by iemand gebuyt sal werden; deese voorszeyde
boetens te appliceeren aan den aanbrynger / aan den Of-
ficier die de calange sal doen en aan den Plumeester Ge-
neraal / pder een derde.

Lasten en bevelen den Plumeester Generaal Jacob l'Ab-
miral junior te Amsterdam residentende sonder tyd versum
te vacceeren / tot het examineeren / redresseeren / justeeren en
byken van alle de Goudgewigten in het gehele gebied van
den Staat / en daar in alle mogelike spoed / oplettenheyt /
accuratesse en getrouweheyt te gebuyken / op den eed aan
den Lande gedaan / ten eynde een tegelyk van de regteverdig-
heyt en gelijcheit zuner Wkinge versekertheid wesen mag /
op poene van des ingezeyde blyvende / gemulceert en ge-
strakt te sullen werden na bebinding van seaken.

Den voornoemde Plumeester Generaal sal ook verplicht
en gehouden wesen alle en een tegelyk in het justeeren en
pken der by hem gebuyt werden Goudgewigten soo
pompot doerlyk te erpedeeren / en sal door loon genie-
ten soo als Wy hier na volgende reguleeren en vaststel-
len.

Door het vifiteeren en pken van een kasje met g | f. p.

Goudgewigt ————— c 6 0

Door het vifiteeren en scherpen van een Goud-
balansje ————— c 6 0

Door peder Blokje het geen gerebysseert en tot
sijn juste gewigt moet werden gebuyt ————— o 4

Wilk loon aan hem pompotlyk na het werk sal moe-
ten betaald en niet geweygerd moogen werden / op poene
van dubbeld loon ten sinnen behoede.

En werd den Plumeester Generaal meede geantworsteert
om na de hier vooren gestelde termynen de calange alre
alle ongepakte beboonden Goudgewigten te doen.

Laastelyk / dat / om door te koomen de kosten van de
verfening der Goudgewigten / den voornoemden Plumeester
Generaal wordt gelaft en geantworsteert om alle drie jaaren
te doen een generaal bereysing na alle de Munten deeser
Landen / als meede door alle de respectieve Provincien en
in de voornaamste Steeden op vertoon van sijn Com-
missie aan de respectieve Magistraaten met der selver ken-
niffe twee a drie dagen sitdag te houden / om de albaar
gebuyt worden Goudgewigten by Goud- en Silver-
meeden en Wisselaars / en voorts alle andere Goudgewig-
ten / die by hem sullen werden gebuyt / te examineeren /
just te maaken en te pken onder genot van het voorszeyde
loon.

Blyvende hy ook gehouden de Magistraat van peder
Stad tydig van sijn komsse te advertieren / en te verfoe-
ken / dat albaar moge werden gedemutueert of aangest /
dat een tegelyk onder haar reffort / op de boete tegegens de
ongepakte Goudgewigten hier vooren gestatueert / deselfs
Goudgewigten by hem op te stellen dagen ter vifitatie en
pkinge sal hebben te byngen.

Wydende alle Magistraaten en Officieren ernstig ver-
sogt en gelaft / den voornoemden Plumeester Generaal in
in het uytvoeren van sijn Commissie in allen deelen te
pzoeteeren en de hand te bieden na behooren.

Ten eynde nu deese Onse Ordonnantie na herloop van
tyd niet koomte te geraaken in onbuyt / maar onbedorven-
lyk blyve in observantie / soo ontkieden en verfoeken Wy
daaromme de Heeren Staaten / Stadhouder / Gecommit-
teerde Raaden en Geboeputeerde Staaten van de respectieve
Provincien / deese alomme te doen publicereen en aanplak-
ken na gebuyt en behooren / sonder daar van oopt te by-
gen in gebreken.

En op dat niemand hier van eenige onkunde koomte te
pzetenderen / willen en begeren Wy / dat deese alomme sal
worden gepubliceert en aangeplakt ter plaatse daar sulst
gewoon is te geschieden.

Lasten en bevelen de Raaden Generaalmeesters van de
Munten / alle Officieren / Regteren en Justicieren deese te
agtervolgen en te doen agtervolgen / pzoederende en doende
pzoederen tegegens alle Overtreeders van dien / sonder eenige
dissimulatie / doglukinge of verbyag / want Wy beboonden
hebben alles wat voorszeyde staat ten dienste van
den Lande en van deselfs Ingezeeten alsoo te beho-
ren.

Albus gedaan en gearresteert ter Vergaderinge van de
Hoog Mog. Heeren Staaten Generaal der vereenigde Ne-
derlanden / in den Hage / onder het Cachet van den Staat /
de Paraphure van den Heere Præsidentende in Onse Ver-
gaderinge / en de Signature van Onse Officier / op den
eersten May 1750. Was geparaphiert / F. J. S. B. van
Heyden, vt. Onder stont / Ter ordonnantie van deselve
Geregent / H. Fagel. Zynde op het spatium gebuyt het
Cachet van haar Hoog Mog. op een rooden Outwel / over-
dekt met een papiere knipte.

IN 'S GRAVENHAGE,

By JACOBUS SCHELTUS, ordinaris Drukker van de
Hoog Mog. Heeren Staten Generaal der vereenigde
Nederlanden. Anno 1750. Met Privilegie.